

[Holdgaard.]

ved de Forhandlinger, der har været ført de sidste Dage, og jeg har forstaaet, at man var meget betænkelig ved at gennemføre Bestemmelser, som den enkelte kunde tjene noget ved; man vil holde Spekulationen ude. Jeg tvivler paa, at man kan finde Former, som er bedre end dem, man har, for det kan jo ikke være Meningen — det tror jeg i alt Fald ikke, og for at der ingen Misforstaaelse skal være, vil jeg sige, at vi fra vor Side ønsker det i alt Fald ikke — at gaa ind for en Lovgivning, hvorved man giver stor Statsstøtte til Oprettelse af Gaardmands- og Husmandsbrug, for at de bagefter kan erhverve sig stor Fordel derved. Saadanne Bestemmelser vil vi i alt Fald modsætte os, men nu maa vi, som sagt, se, hvad man kan foreslaa fra den Side.

§ 2 indeholder Bestemmelser om Byggelaan, og disse Byggelaan skal være lig Omkostningerne. Jeg vil gerne sige herom og ligeledes om Etableringslaanene til Anskaffelse af Besætning, at jeg vil tro, at disse Bestemmelser imødekommer de Henstillinger, der er kommet fra det sønderjydske Erhvervsudvalg. Ganske vist er det jo ikke udformet dér, men det, som man for alle Sider var enig om, og som staar i Erhvervsudvalgets Beretning, er dette, at der bør foretages Lempelser i den gældende Lovs Fordringer, og derfor synes det mig, at man maa gaa noget i den Retning, som her er antydet, og jeg tror, det er baade fornuftigt og nødvendigt, at man indfører saadanne Bestemmelser. Der kan selvfølgelig udtales Frygt for dette — det har man hørt før under Debatten —, at man gaar ind for, at der gives Etableringslaan, men det er jo ikke helt ukendt under den gældende Lovgivning, at der er Husmænd, der kommer ind under Jordlovens Vilkaar, uden at de ejer noget væsentligt. Jeg har Eksempler — jeg skal ikke nu nævne Navne, skal det senere være nødvendigt, skal jeg gerne nævne et af dette høje Tings Medlemmer, som gentagne Gange har anmodet mig om Støtte til, at en bestemt Mand kunde komme i Besiddelse af et saadant Brug, og den vedkommende vilde være villig til at garantere for et Laan til ham, til Trods for at han ingen Midler havde, og saa gik vi ind for det. Derfor synes jeg, at naar de Folk, der kender en saadan Ansøger, finder, han er kvalificeret, og det ikke

er hans egen Skyld, han ikke er i Besiddelse af de nødvendige Midler, er det ret og rimeligt, at man opstiller saadanne Vilkaar, at denne Ansøger kan faa Mulighed for at komme i Besiddelse af Brug, og jeg vil dog tro, at en saadan Husmand vil have lige saa let ved at klare sig, naar han faar Laan af Staten, som naar han skal laane i en Sparerkasse, hvor Afdragene er meget haardere. Jeg vil gerne sige, og det siger jeg særlig til det ærede Medlem Hr. Ulrich, som har udtalt, at der var en Fare ved at give saa meget, at dette betyder aldeles ikke, at man siger til Folk, de skal undlade at spare, tværtimod, og jeg haaber det ærede Medlem Hr. Ulrich skal blive mere befaren i det Spørgsmaal, efter at han nu er blevet Medlem af Statens Jordlovsudvalg, saa at han vil forstaa, det er meget nyttigt, at de paa-gældende har nogle Midler ved Siden af, naar de skal starte, og at der derfor er god Grund for de unge til at spare noget sammen. Vi vil ikke have det skudt i Skoene, at vi ikke ønsker, de unge selv skal spare noget sammen; de bør netop være økonomisk saa vel rustede som muligt til at overtage saadanne Brug.

Saa er der Bestemmelserne i § 5, hvorved der gives Ministeren Bemyndigelse til at lade opføre Bygninger. Det er en enstemmig Henstilling fra det førnævnte Erhvervsudvalg, at man forsøgsvis skal opføre Bygninger og derefter afhænde Brugene som offentlige; saadan staar der udtrykkelig i Erhvervsudvalgets Beretning. Dette er, som det allerede er nævnt af det ærede Medlem Hr. P. Mortensen, ud fra de Erfaringer, som Landeværnet har gjort. Det er jo rigtigt, at Landeværnet gentagne Gange har hævdet overfor Udvalget, at af Ejendomme med Bygninger paa, kunde de sælge langt flere, end de kunde skaffe; Folk viger tilbage for at overtage et Brug, naar de skal begynde med at bygge paa det, og navnlig gælder dette Folk, der kommer fra det gamle Land. Udvalget har derfor fundet det formaals-tjenligt, at man gjorde et Forsøg med Opførelse af Bygninger for at faa mere Skub i Udstykningen i de sønderjydske Landsdele.

Lovforslaget imødekommer i det hele taget de Henstillinger, der er rettet til den forhenværende Statsminister, det nuværende ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal. Jeg skulde ogsaa tro, at Lovforslaget kan faa